

Kemal PEKÖZ
Adana Milletvekili
Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üyesi

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Çevre Mühendisleri Odası tarafından açıklanan 2017 Hava Kirliliği Raporu'na göre; Türkiye'de partikül madde ve kükürt dioksit açısından sadece altı ilin havası standartlara uygundur ve diğer illerin havası insan sağlığını olumsuz etkileyecek düzeyde kirlidir. Bu konuda acil önlem alınması gerekliliğinden hareketle hava kirliliğinin nedenlerinin belirlenmesi ve azaltılması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İltüzüğün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Kemal PEKÖZ

Adana Milletvekili

Kemal PEKÖZ
Adana Milletvekili
Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üyesi

GEREKÇE

Çevre Mühendisleri Odası tarafından açıklanan 2017 Hava Kirliliği Raporunda Dünya Sağlık Örgütü'nün (DSÖ) hava kirliliğini ölçmek için kullandığı PM10 parametresine göre ölçümleri düzenli yapılan ve 35 günden fazla PM10 DSÖ sınır değerini aşarak kirli kabul edilen iller İstanbul, Ankara, Adana, Amasya, Manisa, Bursa, Denizli, Niğde, Tekirdağ, Hatay, Yalova, Sivas, Kahramanmaraş, Kütahya, Sakarya, Kırklareli, İçel ve Samsundur. Havası temiz çıkan 6 il ise Artvin, Bitlis, Eskişehir, Yozgat, Kırşehir ve Kırıkkale'dir.

İllerin Valilik İstasyonu Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonundan alınan verilere göre; İstanbul, Ankara, İzmir ve Adana'da partikül madde toleranslı yasal limit değerlerinin tüm istasyonlarda yoğun biçimde aşıldığını görülmektedir. Adana Valilik İstasyonu Hava Kalitesi Ölçüm İstasyonundan alınan veriler neticesinde, partikül madde toleranslı yasal limit değeri miktarı 2016 yılı içerisinde 51 defa, 2017 yılında ise yıl sonunda 88 defa aşılmıştır. Oysa Hava Kalitesi Değerlendirme ve Yönetimi Yönetmeliğinde insan sağlığı açısından 1 yıl içerisinde 35 defa limit aşılabileceği yazmaktadır.

İstanbul'da Esenyurt, Aksaray, Göztepe ve Şirinevler; İzmir'de Gazimur ve Bayraklı, Ankara'da Sıhhiye, Kayaş ve Keçiören, İzmir'de Gazimur, Karşıyaka ve Bayraklı bölgeleri hava kirliliğinin en yoğun görüldüğü bölgelerdir. 2017 yılında yapılan ölçümlere göre; İzmir'de 365 günün 228'inde İstanbul'da ise 248'inde yurttaşlar kirli hava solumak zorunda kalmıştır. Sanayi bölgesi olan Kocaeli ilinin Merkez ilçesinde ise yılın yarısından fazlasında kirli hava solunmuştur.

Kahramanmaraş, Kütahya, Zonguldak, Manisa-Soma, Muğla gibi illerde ise termik santrallerden kaynaklı hava kirliliği yaşanmaktadır. Muğla Yatağan'da hava kirliliği açısından 301 gün ölçüm yapılmamıştır. Bu illerde özelleştirilen termik santrallere çevre mevzuatına uyum için (bacalarına filtre takma zorunluğu) kanun değişikliğiyle 2020 yılına kadar muafiyet sağlanması hava kirliliğinin bir başka nedenidir.

İllerde hava kirliliğinin yüksek olmasının önde gelen nedenleri arasında; enerji üretimi, kentsel dönüşüm, sanayileşme, trafik, ısınmada kalitesiz kömür kullanımı, yeterli yeşil alan olmaması, hava koridorlarının kapalı olması sayılmaktadır.

Tüm bunlara ek olarak Dünya Sağlık Örgütü hava kirliliğini görünmeyen katil olarak tanımlamaktadır. Kirli hava solunum enfeksiyonu, kanser, erken bebek ölümleri, sakat doğumlar ve kitlesel ölümlere neden olmaktadır. Hava kirliliğine bağlı hastalıklar sebebiyle, Dünyada her yıl yaklaşık 7 milyondan fazla Türkiye'de ise yaklaşık 32 bin 500 insan hayatını kaybetmektedir. Temiz Hava Hakkı Platformu tarafından yayımlanan, 'Türkiye Hava Kirliliği:

Kemal PEKÖZ
Adana Milletvekili
Kamu İktisadi Teşebbüsleri Komisyonu Üyesi

Kara Rapor'da, Termik santrallerin kirlettiği hava nedeniyle Türkiye'de her yıl en az 2 bin 876 erken ölüm, 4 bin 311 hastaneye yatış yaşandığı belirtilmiştir.

Ayrıca hava kirliliği Türkiye'de akciğer kanserine bağlı ölümlerin yüzde 25'inden, zatürreeye bağlı ölümlerin yüzde 17'sinden, inmeye bağlı ölümlerin yüzde 16'sından, kalp hastalıklarına bağlı ölümlerin yüzde 15'inden ve kronik akciğer hastalıklarına bağlı ölümlerin yüzde 8'inden sorumludur. Kömürlü termik santrallerin yol açtığı kirlilik nedeniyle 800 bin astım krizi yaşandığı ve toplamda 8 milyon güne ulaşan solunum hastalıkları yükünün oluştuğu öngörülmüyor. Veriler Türkiye'de yaşamını yitiren her 100 kişiden 2.2'sinin kömürlü termik santrallara bağlı sağlık sorunları nedeniyle yaşamını kaybettiğini göstermektedir.

Tüm bun verilerinden ve konu ile ilgili acil önlem alınması gerekliliğinden hareketle hava kirliliğinin nedenlerinin belirlenmesi ve azaltılması için yapılabileceklerin belirlenmesi amacıyla Anayasa'nın 98'inci İçtüzüğü'nün 104'üncü ve 105'inci maddeleri gereğince Meclis Araştırması açılmasını arz ve teklif ederim.

Ayhan BİLGİN

HDP Kars Milletvekili

Tulay HATIMOĞULLARI ORUÇ
HDP Adana Milletvekili

Abdullah KOÇ

HDP Ağrı Milletvekili

Berdan ÖZTÜRK

HDP Ağrı Milletvekili

Dirayet Dilan TAŞDEMİR

HDP Ağrı Milletvekili

Filiz KERESTECİOĞLU

HDP Ankara Milletvekili

Kemal BÜLBÜL

HDP Antalya Milletvekili

Ayşe ACAR BAŞARAN

HDP Batman Milletvekili

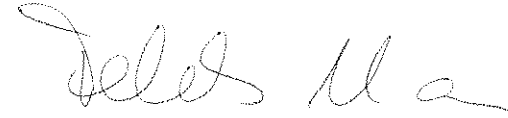
Necdet İPEK YÜZ

HDP Batman Milletvekili

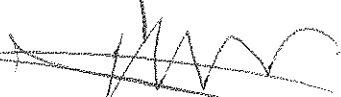
Mehmet Ruştı TİRYAKİ

HDP Batman Milletvekili

Feleknas UCA

HDP Batman Milletvekili

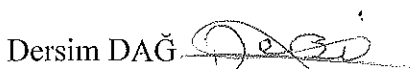
Erdal AYDEMİR

HDP Bingöl Milletvekili

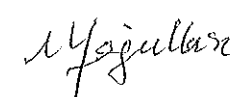
Salihe AYDENİZ

HDP Diyarbakır Milletvekili

Dersim DAĞ

HDP Diyarbakır Milletvekili

Musa FARİSOĞULLARI

HDP Diyarbakır Milletvekili

Semra GÜZEL

HDP Diyarbakır Milletvekili

Adnan Selçuk MIZRAKLI

HDP Diyarbakır Milletvekili

Hışyar ÖZSOY

HDP Diyarbakır Milletvekili

Bedia ÖZGÖKÇE ERTAN
HDP Van Milletvekili

80/1/3